

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(Держмитслужба)

вул. Дегтярівська, 11Г, м. Київ, 04119, тел.: (044) 481-20-42, (044) 481-19-58, (044) 481-20-20
E-mail: post@customs.gov.ua; Код ЄДРПОУ 43115923

10.02.2022 № 08-2/20-01/51/1111

Міністерство фінансів
України

Голові Рахункової палати
Валерію ПАЦКАНУ

Про надання інформації

Шановний Валерію Васильовичу!

Державною митною службою України в межах компетенції опрацьовано лист Рахункової палати від 05.01.2022 № 16-19 (вх. Держмитслужби від 12.01.2022 № 727/6) та доручення Прем'єр-міністра України від 961/1/1-22 (вх. Держмитслужби від 12.01.2022 № 1159/3-4), яким надіслано Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходження акцизного податку з алкогольних напоїв до державного бюджету (далі - Звіт) та рішення Рахункової палати від 21.12.2021 № 34-6.

Повідомляємо, що Держмитслужбою відповідно до покладених завдань вживаються заходи, спрямовані на попередження, виявлення та припинення фактів переміщення товарів через митний кордон України з порушеннями митних правил, у тому числі під час ввезення алкогольних напоїв, результати вжитих заходів наведено в таблиці:

<i>Випадки незаконного переміщення через митний кордон України алкогольних напоїв впродовж 2019-2021 років</i>			
Рік	Кількість випадків	Кількість літрів	Вартість предметів правопорушення (в грн.)
2019	281	14 949	2 820 751
2020	161	7 303	2 170 862
2021	158	3 998	3 276 843
Всього	600	26 250	8 268 456

Слід відмітити, що упродовж 2021 року митницями виявлено 158 випадків порушень митних правил при переміщенні через митний кордон України алкогольних напоїв. За результатами вжитих заходів вилучено 3,9 тис. літрів

081211

Також, в 2021 році митними органами виявлено 2 спроби незаконного ввезення в Україну предметів схожих на марки акцизного податку України загальною кількістю 2 186 000 штук (Одеська митниця – 1 986 000 штук, Київська митниця – 200 000 штук). За даними фактами складено протоколи про порушення митних правил. Вказані предмети схожі на марки акцизного податку України вилучені. Щодо незаконного переміщення через митний кордон України в зоні діяльності Одеської митниці 1 986 000 шт. предметів схожих на марки акцизного податку України Головним управлінням Національної поліції в Одеській області відкрито кримінальне провадження за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 199 Кримінального кодексу України.

На виконання пункту 6 рішення Рахункової палати листом Держмитслужби, митницям направлено Звіт та рішення Рахункової палати для врахування в роботі під час організації та планування контрольних-перевірочних заходів у порядку, визначеному статтями 345-354 Митного кодексу України (далі – МК України), а також надано доручення митницям щодо посилення контролю за підприємствами, що здійснюють ввезення на митну територію країни алкогольних напоїв шляхом організації та проведення планових виїзних документальних перевірок, виходячи з результатів аналізу їх зовнішньоекономічних операцій із застосуванням системи управління ризиками (лист митницям від 25.01.2022 № 19-19/19-01-01/7/).

Щодо пункту 6.2. Рішення, повідомляємо, що програмно-інформаційний комплекс Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби «Облік марок акцизного збору, що тимчасово вивозяться з митної території України та зворотно ввозяться на митну територію України» (далі - ПК ЄАІС) розроблений на виконання вимог наказу Держмитслужби № 728 від 06.08.2009 «Про внесення змін до деяких наказів Держмитслужби» та доопрацьований на виконання вимог наказу № 227 від 11.03.2010 «Про внесення змін до Порядку застосування митного режиму тимчасового ввезення (вивезення)».

Стосовно порушення вимог пункту 5 частини 5 розділу III наказу Міністерства Фінансів України від 31.05.2021 № 657 «Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.10.2012 за №1669/21981 (далі - Порядок № 657) про внесення інформації до ЄАІС про митні формальності, які виконувались щодо марок акцизного податку, що були тимчасово вивезені за межі митної території України та пізніше реімпортвані з алкогольними напоями, для маркування яких вони тимчасово вивозились, інформуємо про наступне.

Зауваження Рахункової палати були усунуті під час проведення аудиту, про що зазначено у пункті 6.3 Акту та Рішення.

Технічне питання полягає у відсутності автоматизованого перенесення відомостей з АСМО «Інспектор» до ЄАІС, що впливає на якість інформації, внесеної до ЄАІС та залежить від суб'єктивного фактору.

Після завершення митного оформлення товарів, у відповідності до пункту 5 частини 5 розділу III Порядку № 657, посадовою особою митного органу до ЄАІС вноситься інформація щодо типу марки акцизного податку, найменування

підприємства, номеру митної декларації, дати оформлення, кількості марок акцизного податку.

Реімпорт марок акцизного податку здійснюється разом з товаром, який ввозиться на митну територію України. Після завершення митного оформлення, посадовою особою митного органу до ЄАІС вноситься інформація щодо номеру ЕМД, дати оформлення, кількості марок акцизного податку, які реімпортовано.

Інформація щодо тимчасового вивезення марок акцизного податку та їх повернення на митну територію України разом з товаром, вноситься до ЄАІС посадовою особою митного поста вручну, по формі, затвердженій Порядком № 657, з внесенням відомостей про серії марок акцизного податку, що застосовуються до кожної одиниці товару, що маркується. Митне оформлення митних декларацій проводиться із застосуванням програмного комплексу АСМО «Інспектор», а контроль та списання марок акцизного податку проводиться за допомогою ЄАІС, що є окремим програмним комплексом.

Крім цього, ввезення такого товару може здійснюватися в зоні діяльності іншого митного органу або іншої митниці, що ускладнює процедуру контролю за зворотнім ввезенням марок акцизного податку за відсутністю автоматичного обміну інформацією між АСМО «Інспектор» та ЄАІС.

З метою здійснення дієвого контролю за переміщенням через митний кордон марок акцизного податку, дотримання митного режиму тимчасового вивезення, прискорення виконання митних формальностей, унеможливлення випадків невнесення інформації до ЄАІС, як з об'єктивних, так і з суб'єктивних, у тому числі і з технічних причин, було б доцільним запровадження автоматизованої імплементації інформації щодо переміщення через митний кордон України марок акцизного податку з АСМО «Інспектор» до програмного комплексу «Облік марок акцизного податку» ЄАІС.

Також, було б доцільно передбачити можливість отримання звіту з інформацією про митне оформлення марок акцизного податку в автоматичному режимі, шляхом додання відповідного функціонального модулю у АСМО «Інспектор».

Додатково інформуємо, що питання контролю за застосуванням митних режимів знаходиться на постійному контролі керівництва Київської митниці.

У митниці запроваджено постійний моніторинг повноти та своєчасності внесення до ЄАІС відповідної інформації після завершення митного оформлення товарів у митних режимах тимчасового ввезення та тимчасового вивезення, з метою забезпечення контролю за товарами, що перебувають у митних режимах тимчасового ввезення (вивезення), а також обміну інформацією між митними органами стосовно таких товарів.

Разом з тим повідомляємо, що зазначений Звіт доведено до відома керівникам митних постів Київської, Одеської та Дніпровської митниць, з метою опрацювання та вжиття заходів щодо усунення недоліків у подальшому.

На сьогодні актуальним і нагальним є питання підвищення ефективності протидії незаконному переміщенню товарів, у тому числі підакцизних.

Президентом України поданий проєкт Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу

України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» (реєстр. № 5420 від 23.04.2021).

Цим проектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за контрабанду товарів і окремо – за контрабанду підакцизних товарів.

Законопроект 13.07.2021 прийнятий Верховною Радою України у першому читанні. На цей час проект опрацьовується в комітетах та здійснюється його підготовка до другого читання.

Запровадження кримінальної відповідальності за контрабанду товарів матиме значний превентивний вплив і відповідно, сприятиме зниженню рівня злочинності в сфері зовнішньоекономічної діяльності та виведенню економіки з тіні.

Водночас практична реалізація норм, які пропонуються законопроектом, може бути максимально ефективною за умови надання митним органам права здійснювати оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування в справах про контрабанду.

Можливість виявляти протиправні діяння, пов'язані з контрабандою товарів, у тому числі з використанням оперативно-розшукових заходів, дасть змогу митним органам забезпечити оперативне та якісне розслідування кримінальних правопорушень та притягнення винних осіб до відповідальності. Повноваження на здійснення оперативно-розшукової діяльності сприятимуть виявленню не тільки безпосередніх виконавців, а й організаторів злочинів.

Така позиція висловлена Держмитслужбою в листах, які за результатами опрацювання законопроекту № 5420 надсилались до Комітету з питань правоохоронної діяльності, Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради України, а також до Міністерства фінансів України.

Впровадження запропонованих новацій щодо організаційно-функціональних змін в діяльності митних органів стало би черговим кроком у питаннях реформування митних органів, направлених на підвищення ефективності їх роботи, у тому числі в напрямі протидії незаконному переміщенню підакцизних товарів.

З повагою

Перший заступник Голови

Олександр ЩУЦЬКИЙ